

Bầu Cử hay Khủng Hoảng Dân Chủ ở Mỹ?

Nguyễn Quang Duy

Đại Hội đảng Dân Chủ và đảng Cộng Hòa đã kết thúc, cuộc đua giành chức Tổng thống chính thức bắt đầu và rõ ràng hai bên có hai cách tranh cử đối nghịch nhau. Một bên coi ông Trump là độc tài, gia đình trị, không biết điều hành để nước Mỹ chìm trong “thời kỳ đen tối” và chỉ có ông Biden mới có thể “cứu nguy dân tộc”. Phía bên kia cho rằng ông Biden 47 năm làm “tan hoang nước Mỹ” nay lại theo chủ nghĩa xã hội nên cần có ông Trump mới có thể làm cho “nước Mỹ hùng cường trở lại”. Một nước Mỹ phân đôi như thế, kẻ bệnh người chống, chẳng ai nghe ai, phải chăng nền dân chủ của Mỹ đang lâm vào khủng hoảng và nước Mỹ không còn là tấm gương cho thế giới tự do?

Ông Biden với chính sách “4 không”

Đại Hội đảng Dân chủ nổi bật nhất là có 3 cựu Tổng thống Mỹ Jimmy Carter, Bill Clinton, Barack Obama và 2 cựu Đệ Nhất phu nhân Hillary Clinton và Michelle Obama đứng đầu phát biểu. Các cựu Tổng Thống vì đã trải qua những khó khăn trong việc điều hành một nước Mỹ dân chủ, đa nguyên và đa sắc tộc nên thường rất cẩn thận với lời ăn tiếng nói, khác hẳn với lần này. Nổi bật chính là các bà Kamala Harris, Nancy Pelosi, Hillary Clinton và Michelle Obama với những lời “đanh thép” công kích ông Trump.

Nhìn chung, 4 ngày Đại Hội rất ít nói về chính sách đảng Dân Chủ mà chỉ tập trung vào việc ca ngợi ông Biden và đả kích ông Trump. Đảng Dân Chủ bày quân theo kiểu cờ tướng, quân tướng tới lui trong khung thành chật hẹp nhưng được sỹ, tượng, xe, pháo, mã và chốt tận tình bảo vệ. Bởi thế ngay sau Đại Hội ba bà Kamala Harris, Nancy Pelosi và Hillary Clinton đã cho báo chí biết chính sách 4 không cho ông Biden là (1) không trả lời phỏng vấn; (2) không rời hầm trú ẩn; (3) không tranh luận với ông Trump; và (4) không chấp nhận thua cuộc.

Các cuộc thăm dò cử tri trước đây cho thấy ông Biden sẽ thắng cuộc nên chính sách 4 không có lẽ dựa trên thế cờ “bất chiến tự nhiên thành”. Nhưng gió đã đổi chiều, ông Biden đã bắt đầu chiến dịch tranh cử, nhiều người mong đợi 3 cuộc “đấu võ mồm” sắp tới giữa ông và ông Trump.

Ông Trump với bộ phim 4 tập...

Ông Trump đột nhiên xuất hiện ở Đại Hội đảng Cộng Hòa, khi các đại biểu reo hò “4 năm nữa, 4 năm nữa...”, ông nói ngay “các bạn nên nói 12 năm nữa, 12 năm nữa, để bọn họ tức điên lên...”, chọc tức đối phương là sở trường của ông Trump.

Bốn ngày Đại hội Đảng Cộng hòa gồm 4 tập với 4 chủ đề rõ ràng, ông Trump có bài phát biểu cả 4 ngày.

- Ngày đầu tiên là “Vùng đất hứa” (Land of Promise), rồi “Vùng đất cơ hội” (Land of Opportunity), “Vùng đất của những anh hùng” (Land of Heroes), đến ngày cuối cùng là “Vùng đất vĩ đại” (Land of Greatness).. Thượng Nghị sĩ Tim Scott một người Mỹ gốc nô lệ da đen nói: **“người Mỹ da đen có bầu cho đảng Cộng Hòa thì vẫn là người da đen, đừng nghe những gì Biden nói, mà hãy nhìn kỹ những gì Biden đã làm cho cộng đồng người Mỹ da đen suốt 47 năm qua.”**
- Nữ tướng của ông Trump cũng dữ dằn không kém, đặc biệt là bà Kimberly Guifoye đã công kích tài lãnh đạo của ông chồng cũ Thống Đốc tiểu bang California Gavin Newsom và đảng Dân Chủ đã biến California này từ một nơi “đáng sống” thành một nơi “chán sống” dung túng tội phạm, đương nhiên ông Newsom từ chối trả lời phỏng vấn báo chí.

Bộ phim tuyệt vời hay toàn hào quang giả tạo tùy người xem, nhưng đa dạng, sống động và có nhiều người tham dự. Nội dung bộ phim nói rõ ông Trump là người của quần chúng bình dân, nói là làm, mang lại công ăn việc làm, an ninh cho nước Mỹ và hòa bình, tự do cho thế giới. Ông Trump y như ông vua trong ván cờ Tây bên cạnh có hoàng hậu, xe, mã, tượng và chốt có thể xông pha khắp nơi trên bàn cờ thậm chí sang cả thành địch. Cờ Tây không có quân pháo nhưng tài pháo thì ông Trump “tuyệt vời”, ngay trong Đại Hội đảng Dân Chủ, ông tới tấp pháo đối thủ, báo chí lại bị ông thu hút mới chết.

Trên 1 ván cờ mà một phía chơi theo luật Đông một phía chơi theo luật Tây, nên quân đội đã phải chính thức tuyên bố không muốn làm “trọng tài” phân xử.

Tề gia, trị quốc, bình thiên hạ

Gia đình ông Trump, kể cả bà Kimberly Guifoyle bạn gái của con trai trưởng ông Trump, đều xuất hiện trong bộ phim nên có người cho rằng đó là độc tài gia đình trị. Nhưng phía ủng hộ lại cho rằng ông thành công trong việc “tề gia”, gia đình ông hiểu, ủng hộ và đang cùng ông tranh cử.

Đại Hội lần này ông Trump không bị đánh từ trong đảng Cộng Hòa đánh ra như lần Đại Hội 2016, nghĩa là ông đã “trị” được đảng Cộng Hòa, nhưng dư luận lại cho rằng đảng Cộng Hòa nay đã thành đảng Trump, sẽ bàn ở phần sau. Vừa xong Đại Hội ông Trump đã bay từ tiểu bang này sang tiểu bang khác để vận động xin cho ông thắng cử để 4 năm tới tiếp tục “mệnh Trời”. Các cuộc thăm dò cử tri sau Đại Hội cho thấy gió đang đổi chiều ông Trump có nhiều cơ hội đắc cử nhiệm kỳ 2, cuộc tranh cử mỗi lúc một nóng hơn.

Phạm luật hay phạm lệ...

Nhiều chuyện trước nay chưa từng xảy ra như:

- (1) ông Ngoại trưởng Mike Pompeo từ thành phố Jerusalem có bài phát biểu;
- (2) Lễ tuyên thệ quốc tịch được Tổng thống Trump tổ chức trong Tòa Bạch Ốc;
- (3) và Đại Hội tổ chức tại Tòa Bạch Ốc.

Lời qua tiếng lại nhưng các việc trên có vi phạm vào luật pháp nước Mỹ, hay chỉ là những lệ bất thành văn do những người đi trước đặt ra?

Biểu tình phản đối...

Đêm thứ năm 27/8/2020, những người tham dự buổi đề cử ông Trump khi ra về đã phải nhờ đến cảnh sát bảo vệ vì bị những người biểu tình bên ngoài Tòa Bạch Ốc tấn công. Nhưng so với Đại Hội Đảng Dân chủ tổ chức tại Chicago ngày 26/8/1968 với hàng nghìn người biểu tình chống chiến tranh Việt Nam đã tràn vào Hội trường phản đối ứng cử viên tổng thống Hubert Humphrey, thì cuộc biểu tình tại Tòa Bạch Ốc không có gì là lạ.

Ông Martin Luther King ‘Tôi có một giấc mơ’

Ngày 28/8/2020 hàng ngàn người xuống đường tuần hành tại thủ đô Hoa Thịnh Đốn đánh dấu 57 năm ngày Mục sư Martin Luther King đọc bài diễn văn ‘Tôi có một giấc mơ’ mở đầu cho phong trào dân quyền. **Đã 57 năm trôi qua với bao đòi Tổng thống thuộc đảng Dân Chủ và với 47 năm hoạt động chính trị ông Biden đã làm gì để giấc mơ đó trở thành hiện thực?**

Nhiều cuộc biểu tình tại các tiểu bang thành trì của đảng Dân Chủ đã biến thành bạo loạn, đốt nhà, cướp của, giết người, gây rối trị an, phá hoại di tích lịch sử, đòi xóa bỏ văn hóa, đốt cờ... **đến bây giờ ông Biden mới nhìn nhận “bạo loạn không phải là biểu tình” (rioting is not protesting)** nhưng lại đổ cho ông Trump làm tình trạng tồi tệ hơn. Luật pháp và trật tự đã trở thành đề tài được cử tri quan tâm vào bậc nhất, riêng người Mỹ da đen lên đến **81% muốn chính phủ giữ nguyên hay gia tăng lực lượng cảnh sát giữ gìn an ninh công cộng.**

Tầng lớp lao động...

Ngay sau Đại Hội đảng Cộng Hòa, ngày 28/8/2020, ông Trump nhận được một bức thư từ 6 thị trưởng đảng Dân Chủ tại vùng Iron Range, tiểu bang Minnesota.

Họ cho biết vùng này là thành trì của đảng Dân chủ trong nhiều thập kỷ, nhưng tầng lớp lao động đã bị cả hai đảng bỏ rơi, hầm mỏ và nhà máy bị đóng cửa, công nhân mất việc, **nhiều người đã phải tha hương cầu thực, nhưng nhờ có các chính sách của Tổng thống Trump nên khu vực đã bắt đầu hồi phục.** Đại diện cư dân vùng Iron Range, các Thị trưởng chứng thực muốn Tổng thống Donald Trump và Phó Tổng thống Mike

Pence được tiếp tục ở lại Tòa Bạch Ốc thêm bốn năm. **Ông Trump đã thắng cử, và có thể sẽ tiếp tục thắng cử, là nhờ tầng lớp lao động bình dân ủng hộ và bầu cho ông.**

Các khuynh hướng và các tầng lớp mà đảng Cộng Hòa đại diện nay đã khác hẳn, nên mới có người gọi là đảng Trump, và bởi thế mới có quá nhiều xáo trộn, thậm chí đảo ngược, trong cả hai cuộc bầu cử Tổng thống 2016 và 2020.

Tả hữu lung tung...

Báo chí truyền thông cánh tả đúng nghĩa phải có khuynh hướng xã hội đưa các thông tin phục vụ tầng lớp lao động, còn truyền thông cánh hữu theo khuynh hướng tự do. Báo chí Mỹ ngày nay tả hữu lung tung, nhưng có thể thấy được phân thành cánh theo đảng Dân Chủ và cánh theo đảng Cộng Hòa. Thông tin chủ yếu phục vụ độc giả thiên về một đảng, nên thật khó nhận rõ được những gì đang xảy ra trên đất Mỹ, có hai nước Mỹ một của Cộng Hòa và một của Dân chủ. Cả hai bên đều muốn “thống nhất” nước Mỹ làm một, do đó trên các diễn đàn thường xảy ra chuyện ông nói gà bà bảo vịt, một bên vỗ tay bên kia “xì”...

Giấc mơ thế giới tự do...

Trong Đại Hội đảng Cộng hòa luật sư nhân quyền mù người Trung Hoa đang sống lưu vong ở Mỹ Trần Quang Thành phát biểu như sau:

“Hoa Kỳ cần phải sử dụng các giá trị tự do, dân chủ và pháp quyền, đồng thời tập hợp các nền dân chủ trên thế giới cùng chung tay ngăn chặn sự thống trị của đảng Cộng sản Trung Hoa.”

Nhiều diễn giả khác đã công khai chỉ trích nhà cầm quyền cộng sản Bắc Kinh, xem đảng Cộng sản Trung Hoa như một mối đe dọa cho nội tình nước Mỹ và cho thế giới tự do. Ngược lại, **đảng Dân Chủ vẫn chỉ xem Bắc Kinh là vấn đề bang giao và thương mại quốc tế**, bởi vậy trên các diễn đàn tiếng Việt mới xuất hiện bên chống bên theo Tổng thống Trump một cách “tích cực” chưa từng thấy.

Nền dân chủ sẽ tốt hơn...

Hệ thống chính trị của Mỹ rất vững chắc, có Thượng Viện và Hạ Viện để kiểm soát Tổng thống, dầu ai thắng cử thì quyền hạn của họ do người dân quyết định bầu cho ở hai viện và cứ mỗi hai năm cử tri Mỹ lại bầu lại hai viện một lần, cho phép tăng hay giảm quyền lực của Tổng thống. Tranh cử là chuyện thường xuyên xảy ra tại Mỹ, nhưng khi người dân quan tâm đến chính trị họ không để các chính trị gia và các nhóm lợi ích thao túng quyền lực, họ tham gia bầu cử thực hiện quyền tự do chính trị.

Cử tri thàm lặng Mỹ hiện rất muốn sử dụng lá phiếu của mình để bầu chọn 1 vị tổng thống và 2 viện quốc hội, bởi thế chưa bao giờ nước Mỹ có dân chủ hơn kỳ bầu cử lần này. Tổng thống Trump đã tạo ra một thế giới yêu, ghét và trung dung, nhưng hầu hết đều quan tâm đến chính trị Mỹ, quan tâm đến vai trò của nước Mỹ, quan tâm đến sự thất bại của toàn cầu hóa, của nỗi đe dọa do nhà cầm quyền cộng sản Bắc Kinh gây ra, cuộc bầu cử Mỹ lần này là cuộc bầu cử quyết định hướng đi cho toàn thế giới.

Nguyễn Quang Duy

Melbourne, Úc Đại Lợi

3/9/2020